

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	PRODCOM - Godišnji izvještaj industrije (IND-21/PRODCOM)
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	Sektor poslovnih statistika - Odsjek industrije, građevinarstva i energije
1.3 Kontakt osoba	1) Nusreta Imamović 2) Amira Morankić 3) Nasiha Imširović 4) Damir Omanović
1.4 Funkcija kontakt osobe	1) Šef odsjeka za statistiku industrije, građevinarstva, energije 2) Stručni savjetnik za statistiku industrije 3) Stručni savjetnik za statistiku industrije 4) Viši stručni saradnik za statistiku industrije
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1) nusreta.imamovic@fzs.ba 2) amira.morankic@fzs.ba 3) nasiha.imsirovic@fzs.ba 4) damir.omanovic@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1) +387 33 200 124 2) +387 33 200 124 3) +387 33 206 451 4) +387 33 206 451
1.8 Broj faksa	+387 (33) 226 151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	11.06.2019.
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	11.06.2019.
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	11.06.2019.
3. Prezentacija statistike	

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

<p>3.1 Opis metapodataka</p>	<p>Godišnji izvještaj industrije IND-21/PRODCOM je istraživanje orijentisano na proizvod i bavi se direktnim podacima vezanim za obim proizvodnje i obim i vrijednost prodaje industrijske proizvodnje na nivou pojedinačnog proizvoda iz Nomenklature industrijskih proizvoda. Predmet istraživanja je industrijska proizvodnja u izvještajnoj godini na području Federacije Bosne i Hercegovine.</p> <p>Godišnji izvještaj industrije IND-21/PRODCOM prati broj zaposlenih, ostvarenu proizvodnju, količinu proizvoda utrošenih za dalju proizvodnju (interna potrošnja vlastitih proizvoda), količinu zaliha na početku godine, količinu zaliha na kraju godine i količinu i vrijednost prodatih proizvoda, na domaćem i stranom tržištu. IND-21/PRODCOM daje pregled obima proizvodnje i vrijednosti prodaje industrijskih proizvoda (robe i usluge) u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje su rezultat redovne proizvodnje izvještajnih jedinica (0) i proizvodnje koju izvještajne jedinice obavljaju na osnovu ugovora (1).</p> <p>Termin PRODCOM potiče iz francuskog jezika "PRODUCTION COMMUNAUTAIRE" - proizvodnja zajednice i odnosi se na industrijsku proizvodnju iz sljedećih područja Klasifikacija djelatnosti KD BiH 2010 (saglasna NACE Rev.2) :</p> <p>B - VAĐENJE RUDA I KAMENA C - PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA D - PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I PLINOM (osim grane 35.3 – Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija)</p>
<p>3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju</p>	<p>1) Klasifikacija djelatnosti KD BiH 2010 (saglasno NACE Rev.2) 2) Klasifikacija proizvoda i usluga BiH 2010. (KPPD BiH 2010), u potpunosti usklađen sa svim 6 –cifrenim nivoima sa CPA 2008. 3) Nomenklatura industrijskih proizvoda Bosne i Hercegovine NIP BiH/PRODCOM 2018, za godišnje istraživanje industrije IND- 21/PRODCOM (saglasna sa ProdCom list 2018)</p>

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

<p>3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja</p>	<p>Obuhvat za Godišnje istraživanje industrije (IND 21/PRODCOM) za 2018. godinu čine sva aktivna industrijska preduzeća iz Statističkog poslovnog registra (SPR-a), uglavnom u okviru sljedećih područja ekonomskih djelatnosti B, C i D (izuzev grane 35.3) prema KD BiH 2010 (koja je identična NACE Rev. 2 klasifikaciji).</p> <p>Obuhvaćene su i one jedinice (dijelovi preduzeća) koje obavljaju industrijsku proizvodnju (proizvode industrijske proizvode definisane Nomenklaturom industrijskih proizvoda Bosne i Hercegovine – NIP BiH/PRODCOM 2018), a koje djeluju u sklopu preduzeća koje je klasifikovano u djelatnosti izvan navedenih područja.</p> <p>Godišnjim istraživanjem industrije (IND-21/PRODCOM) obuhvaćena su svi poslovni subjekti i njihovi dijelovi čija je dodana vrijednost ≥ 500.000 KM ili broj zaposlenih ≥ 10 (tzv. „cut-off“ uzorak), koja se bave industrijskom djelatnošću.</p>
<p>3.4 Statistički koncepti i definicije</p>	<p>Zaposlene osobe - stanje posljednjeg dana u godini. Obuhvata zaposlene koji obavljaju industrijsku djelatnost u područjima B,C i D, kao i zaposlene na pomoćnim poslovima sa gledišta industrijske proizvodnje (uprava, računovodstvo, elektronska obrada podataka i sl.). Neindustrijske djelatnosti obuhvataju zaposlene u trgovini na malo koji prodaju proizvode proizvedene u izvještajnoj jedinici, zaposlene u prevozu izvan poslovnog subjekta, zaposlene u restoranima u okviru poslovnog subjekta i sl.</p> <p>Gotov proizvod - je svaki proizvod koji je u procesu proizvodnje dostigao odgovarajući stepen prerade ili dorade tako da je u Nomenklaturi industrijskih proizvoda naveden pod posebnom šifrom i nazivom. Pojam tako definisanog gotovog proizvoda obuhvata i sve radove dovršavanja proizvoda kojima pripadaju čišćenje, pakovanje, ispitivanje kvaliteta, klasiranje i slično. Neispravni proizvodi ("škart") se ne smatraju gotovim proizvodima. Količina zaliha na početku godine podrazumijeva stanje zaliha prenijetih iz prethodne godine, pri čemu je stanje u magacinskim knjigama usklađeno sa utvrdjenim realnim stanjem posle inventara.</p>

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**Federalni zavod
za statistiku**

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	<p>Ostvarena proizvodnja predstavlja ukupno ostvarenu proizvodnju datog proizvoda, izraženu u odgovarajućoj jedinici mjere, u prethodnoj godini u odnosu na godinu obrade izvještaja i odnosi se na period koji odgovara kalendarskoj godini. Odnosi se na proizvodnju koja je završena u godini za koju se podnosi izvještaj na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.</p> <p>Uslužna proizvodnja podrazumijeva proizvodnju korištenjem sirovina naručioca i za njegov račun, tako da se proizvođač ne javlja kao vlasnik robe, već samo kao izvršilac usluge. Uslužna proizvodnja iskazuje se šifrom, nazivom i jedinicom mjere predviđenom za dati proizvod, ali u odvojenom redu, uz posebnu šifru u koloni "vrsta proizvodnje", koja označava uslugu.</p> <p>Količine utrošene za dalju proizvodnju - ova stavka obuhvata potrošnju proizvoda proizvedenih u okviru samog privrednog subjekta (izvještajne jedinice). To je tzv. interna realizacija.</p>
	<p>Količina zaliha na početku godine - prikazuju se količine nerealizovanih proizvoda zatečene kod proizvođača na dan 01. januar izvještajne godine.</p> <p>Količina zaliha na kraju godine - prikazuju se količine nerealizovanih proizvoda zatečene kod proizvođača na dan 31. decembar izvještajne godine.</p> <p>Prodana proizvodnja podrazumijeva količine i ukupnu vrijednost proizvoda koji su bilo kada proizvedeni, a koji su prodani (fakturisani) u izvještajnoj godini.</p>
3.5 Statistička jedinica	<p>Statističke jedinice ovog istraživanja su poslovni subjekti-pravne osobe koji su prema KD BiH 2010, registrirani prema glavnoj djelatnosti u području B - Rudarstvo, C - Prerađivačka industrija i D - Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (osim grane 35.3), E- Snabdjevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, te poslovni subjekti koji su prema glavnoj djelatnosti registrirani u drugim djelatnostima ali obavljaju i industrijsku djelatnost.</p>
3.6 Statistička populacija	<p>Okvir za listu poslovnih subjekata formiran je na osnovu podataka iz Statističkog poslovnog registra (SPR-a), koji obuhvata aktivne poslovne subjekte - pravne osobe i njihove lokalne jedinice čija glavna djelatnost pripada područjima B, C ili D Klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010, kao i dijelovi neindustrijskih poslovnih subjekata koji se bave industrijskim djelatnostima, a koja su zadovoljili kriterije predviđene za ovo istraživanje.</p>
3.7 Referentno geografsko područje	Entitet Federacija Bosne i Hercegovine

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.8 Vremenska pokrivenost	<p>Godišnji podaci o industrijskoj proizvodnji do 1996. godine su prikazani prema NIP bivše SFRJ.</p> <p>Od juna 1995. do 2006. godine na snazi je Standardna klasifikacija djelatnosti (SKD) Republike i Federacije Bosne i Hercegovine koja je usklađena sa klasifikacijom djelatnosti EU NACE Rev. 1. Podaci o industrijskoj proizvodnji za ovaj period su prikazani prema NIP Republike Bosne i Hercegovine.</p> <p>Od 2006. do 2010. godine koristi se Klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine koja je usklađena sa klasifikacijom djelatnosti EU NACE Rev. 1.1. Podaci o industrijskoj proizvodnji se prikazuju prema NIP Bosne i Hercegovine 2005.</p> <p>Za period od 2010. do 2018. godine na snazi je KD BiH 2010, koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara EU klasifikaciji NACE Rev.2, a po kojoj je prilagođeno i prikazivanje podataka za period od 2005. do 2018. godine.</p>
3.9 Bazni period	
4. Jedinica mjere	Jedinice mjere su definisane EU PRODCOM listom - NIP BiH PRODCOM 2018 – PRODCOM List 2018. za svaki pojedinačni proizvod. Količina: u fizičkim jedinicama mjere; vrijednost: u nacionalnoj valuti, konvertibilna marka (KM ili BAM).
5. Referentni period	Prethodna godina.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četvrogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu.
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	Federalni zavod za statistiku je institucija koja je zvanično zadužena za obradu i diseminaciju podataka industrijske proizvodnje za FBiH.
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	Podaci koji su prikupljeni, obrađeni i pohranjeni u svrhu izrade statističkih podataka smatraju se povjerljivim ako je putem tih podataka moguće neposredno ili posredno identificirati izvještajne jedinice čime se otkrivaju pojedinačni podaci. Izvještajna jedinica se neposredno identifikira putem naziva i adrese, odnosno putem identifikacionog broja koji joj je zvanično dodijeljen. Posredna identifikacija je utvrđivanje identiteta izvještajne jedinice putem dedukcije, uzimajući u obzir sve mjere koje se mogu koristiti da bi se identifikirala pomenuta izvještajna jedinica. Tokom obrade i distribucije statističkih podataka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašteni organi i ustanove, poduzeće sve neophodne mjere, organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja u druge a ne u statističke svrhe. Lica koja imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.
8. Politika diseminacije	
8.1 Kalendar objavljivanja	Podaci se objavljuju na datum koji je određen Kalendarom objavljivanja statističkih podataka i koji je dostupan na web stranici.
8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Godišnje.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	
10.2 Publikacije	1) Tematski bilten - Industrijska proizvodnja Federacije Bosne i Hercegovine: http://fzs.ba/index.php/publikacije/godisnji-bilteni/industrija/ 2) Statistički godišnjak/ljetopis Federacije BiH: http://fzs.ba/index.php/publikacije/statisticki-godisnjaciljetopisi/
10.3 On-line baza podataka	Podaci o statistici industrijske proizvodnje u on-line bazi podataka FZS-a nisu dostupni.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

10.4 Pristup mikro podacima	<p>Članom 39. Zakona je propisano:</p> <p>"U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica.</p> <p>O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti.</p> <p>Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje."</p> <p>U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.</p>
10.5 Drugo	Podaci se šalju Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine.
10.6 Dokumentacija o metodologiji	<p>Nomenklatura industrijskih proizvoda za godišnje istraživanje industrije - NiP BiH/PRODCOM 2018: http://fzs.ba/index.php/klasifikacije-i-metodologije/english-metodologije/industrija/</p> <p>Opis metodologije i izvora podataka se nalazi na početku svakog Tematskog biltena Industrijske proizvodnje: http://fzs.ba/index.php/publikacije/godisnji-bilteni/industrija/</p> <p>Opis metodologije i izvora podataka se nalazi i u kraćem obliku u Statističko godišnjaku/ljetopisu Federacije BiH u dijelu za industriju.</p>
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Ne postoji dokumentacija o kvalitetu istraživanja.
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	<p>Prema Zakonu o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine i na osnovu značaja statistike Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za statistiku ima obavezu da obezbjeđuje kvalitetne statističke podatke. U svom radu na proizvodnji pouzdanih, relevantnih i međunarodno uporedivih statističkih podataka Federalni zavod za statistiku nastoji da statističku proizvodnju potpuno uskladi sa Kodeksom prakse evropske statistike (CoP). http://fzs.ba/wp-content/uploads/2016/06/KODEKS-PRAKSE.pdf</p>
11.2 Procjena kvaliteta	
12. Relevantnost	

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

12.1 Korisničke potrebe	<p>Ključni korisnici podataka iz statističkog istraživanja Godišnjeg izvještaja industrije su:</p> <ul style="list-style-type: none">- Međunarodni glavni korisnici: Eurostat, MMF, UN/UNECE, OECD;- Domaći glavni korisnici: Direkcija za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH, Centralna banka BiH, Ministarstvo energije, rudarstva i industrije Federacije BiH, Ministarstvo finansija Federacije BiH, Privredna komora Federacije BiH, Centralna banka BiH, Ekonomski institut, te ostala tijela i institucije vlade i organi lokalne samouprave;- Ostali korisnici: poslovni subjekti-preduzeća, udruženja poslodavaca, istraživači i studenti, mediji i opća javnost;- Interno se ovi podaci koriste u Statistici nacionalnih računa, te u Strukturnim i Kratkoročnim poslovnim statistikama.
12.2 Zadovoljstvo korisnika	<p>Ne provodi se Anкета o zadovoljstvu korisnika podataka Godišnjeg istraživanja industrijske proizvodnje IND-21/PRODCOM. Zadovoljstvo korisnika podataka FZS se analizira putem Ankete o zadovoljstvu korisnika koja se godišnje provodi, čiji je cilj dobijanje informacija o zadovoljstvu korisnika kvalitetom proizvoda i usluge, te sagledavanju potreba korisnika. Rezultati ankete dostupni na web stranici FZS : http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/09/Istrazivanje-o-zadovoljstvu-korisnika-2017.pdf</p>
12.3 Kompletnost podataka	<p>Za ovu statistiku se izračunavaju svi ključni pokazatelji, koji se zahtijevaju prema međunarodnim standardima i ispunjeni su zahtjevi Eurostata u pogledu nivoa detalja za PRODCOM podatke.</p>
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	
13.2 Greška uzorkovanja	
13.3 Neuzoračka greška	
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	<p>Podaci se objavljuju na datum koji je određen Kalendarom objavljivanja podataka - godišnje.</p>
14.2 Tačnost	<p>Svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.</p>
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	
15.2 Vremenska uporedivost	<p>Statistički podaci o godišnjoj industrijskoj proizvodnji na nivou BiH se proizvode i objavljuju od 2005. godine u godišnjoj dinamici.</p>
15.3 Usklađenost - cross domain	
15.4 Usklađenost - interna	

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

16. Troškovi i opterećenje	
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	
17.2 Revizija podataka - praksa	
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	<p>Godišnji izvještaj industrije (IND-21/PRODCOM) glavni je izvor podataka za PRODCOM rezultate, koje se provodi slanjem upitnika na teren putem pošte ili elektronski.</p> <p>Istraživanje obuhvata oko 90% ukupne dodane vrijednosti industrije na 4-cifrenom nivou NACE Rev. 2 (KD BiH 2010).</p> <p>Izvor podataka su sva aktivna preduzeća, koja imaju industriju kao glavnu ili kao sporednu djelatnost, a čija je dodana vrijednost ≥ 500.000 KM ili broj zaposlenih ≥ 10.</p>
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Godišnje.
18.3 Prikupljanje podataka	<p>Prikupljanje podataka u okviru ove statističke aktivnosti obavlja se izvještajnom metodom (poštom, mailom ili faksom).</p> <p>Koristi se obrazac „Godišnji izvještaj industrije – IND-21/PRODCOM” i NIP BiH/PRODCOM 2018: (http://fzs.ba/index.php/statisticke-oblasti/poslovne-statistike/industrija/).</p> <p>Izvještajne jedinice dostavljaju popunjene obrasce Službama Federalnog zavoda za statistiku za područje kantona do 30. marta za prethodnu godinu.</p>
18.4 Validacija podataka	<p>Nakon kontrole obuhvata, podaci sa obrasca unose se u bazu podataka putem aplikacije za unos i kontrolu podataka koja sadrži formalne i logičke kontrole koje su postavljene po zahtjevu metodologa iz Odsjeka za statistiku industrije. Unos podataka se vrši u nadležnoj Statističkoj službi za područje kantona.</p> <p>Za svako preduzeće podaci se odnose na nivo proizvoda kako bi se pronašla moguća odstupanja.</p> <p>Ukoliko se uoče veći nedostaci, uspostavlja se telefonska veza sa izvještajnom jedinicom i uz njenu pomoć ispravljaju neispravni podaci.</p> <p>Validacija obrade podataka se vrši kroz primjenu procedura za automatsku kontrolu podataka, tretman i validaciju svake godine (ostvarena proizvodnja, količine utrošene za dalju proizvodnju, zalihe na početku i na kraju godine, količina prodaje i vrijednost prodaje proizvoda) koje se upoređuju. Proces validacije obuhvata: međuprovjeru (cross cutting), provjeru sa prethodnim podacima, provjeru sa podacima iz Mjesečnog izvještaja industrije (kumulativ proizvodnje u decembru mjesecu iste godine), kao i sa podacima Aneksa Statistike nacionalnih računa.</p>
18.5 Kompilacija podataka	

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalni zavod za statistiku

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

18.6 Prilagođavanje	Ne koriste se statistički postupci za podešavanje serije (metode desezoniranja).
19. Komentar	